

Notat 5 – Dækning af investeringer i den økonomiske regulering af vandsektoren

9. september 2024

I dette notat beskrives, hvordan investeringsudgifter indregnes i vandselskabernes indtægtsrammer. Perspektivet i notatet er vandselskabets, og notatet redegør for, at reguleringen er indrettet således, at alle investeringsudgifter som udgangspunkt dækkes af indtægter for vandselskabet.

Grundideen i reguleringen er, at vandselskabets årlige merindtægt, når der anskaffes et investeringsaktiv, skal dække det årlige forbrug af det nye aktiv. Dermed skal de samlede merindtægter modsvare den samlede investeringsudgift.

Et vandselskabs forbrug af et aktiv har både et fysisk og et prismæssigt aspekt. Det fysiske aspekt består i, at der sker en fysisk nedslidning af aktivet. Det antages konkret i reguleringen, at vandselskabet forbruger investeringsaktivet i lige store andele i aktivets tekniske levetid, svarende til en lineær afskrivning. Dermed optræder indtægterne også ligeligt i aktivets levetid.

Det prismæssige aspekt består i, at *værdien* for vandselskabet af at anvende (forbruge) det pågældende aktiv ændrer sig over tid, og at vandselskabet har omkostninger til finansiering af aktivet:

- Prisen for en erstatning af det forbrugte (del af aktivet) kan være anderledes, end prisen var, da virksomheden anskaffede aktivet. Dette forhold håndteres gennem pristalskorrektion.
- Vandselskabet bliver mere produktivt over tid og har derfor brug for færre aktiver for at opretholde den samme produktion. Dette forhold håndteres gennem effektiviseringskrav.
- Vandselskabet har finansieringsomkostninger ved anskaffelse (og dermed forbrug) af aktivet. Dette forhold håndteres gennem den første fastsættelse af indtægtsrammerne for 2017, og at selskaberne kan få tillæg for finansieringsomkostninger.

De årlige merindtægter til virksomheden reguleres for disse tre forhold.

I praksis er der flere detaljer i, hvordan reguleringen er indrettet, *jf. tabel 1*. Det er teoretisk velunderbygget i finansieringsteori, at opkrævningsmuligheden skal afspejle pris- og produktivitetsudvikling samt finansieringsomkostninger, men det er ikke entydigt, hvordan disse elementer bedst håndteres i praksis for vandsektoren.

Vandreguleringsudvalget

Tabel 1: Sammenhæng mellem en investeringsudgift og reguleringen

Fra investeringudgift til merindtægt	Sådan beregnes merindtægten (rammeforhøjelsen)	På formel	Antagelser	Eksempel
Afskrivning	Lineære afskrivninger over aktivernes tekniske levetid, såkaldte regulatoriske afskrivninger.	$A_t = I_0/T, t = 1, \dots, T,$ hvor A_t og I_t er afskrivningen hhv. investeringen på tidspunkt t , mens T er den tekniske levetid.	Det antages, at forbruget (slita- gen) af aktiverne er lineært over aktivets tekniske levetid.	For et aktiv til 10 mio. kr., der afskrives over 10 år. vil de line- ære afskrivninger udgøre 1 mio. kr. om året.
Prisregulering	Pristalskorrektionen er beregnet som et vægtet gennemsnit blandt fire prisindeks for vigtige input til vandsektoren fra Dan- marks Statistik. ¹	$A_t = A_0 \cdot (1 + p_1) \cdot \dots \cdot (1 + p_t),$ hvor p_t er den relative prisæn- dring på tidspunkt t .	Det antages, at de fire indeks afspejler prisudviklingen på vandsektorens input.	Hvis der antages en årlig pris- stigningstakt på 2 pct., vil af- skrivningerne stige til over 1,2 mio. kr.kr. over aktivets levetid
Produktivitets- udvikling	Der stilles effektiviseringskrav for at kom- pensere for, at selskabet bliver mere pro- duktivt over tid.	$A_t = A_0 \cdot \frac{(1 + p_1) \cdot \dots \cdot (1 + p_t)}{(1 + e_1) \cdot \dots \cdot (1 + e_t)}$ hvor e_t er et effektiviserings- krav baseret på et generelt ef- fektiviseringskrav og et indivi- duelt effektiviseringskrav.	Det antages, at de fastlagte ef- fektiviseringskrav afspejler en retvisende produktivitetsudvik- ling for vandsektoren.	Hvis der antages årlige krav på 1,5 pct., vil afskrivningerne blive omkring 1,05 mio. kr. ved slutningen af aktivets levetid.
Finansierings- omkostninger	Selskaberne har et beløb indregnet i ind- tægtsrammernes grundlag til renteomkost- ninger. Selskaberne kan desuden søge om tillæg til afholdte renteomkostninger i lånets første år, hvor rentebetalingen forventes at være størst. Der kan ikke skelnes mellem renteomkostninger til investeringer til løs- ning af eksisterende opgaver og til løsning af nye opgaver. Renteomkostningerne pris- korrigeres og er underlagt effektiviserings- krav.	For tillæg til finansieringsom- kostninger: $H_t = (A_0 + r_0 \cdot I_0) \cdot \frac{(1+p_1) \cdot \dots \cdot (1+p_t)}{(1+e_1) \cdot \dots \cdot (1+e_t)},$ hvor H_t er tillægget på tids- punkt t og r er renten.	Det antages for tillæg til finan- sieringsomkostninger, at om- kostningerne er uændrede i lå- nets løbetid., eller at selskabet hvert år indberetter fald i rente- omkostningerne.	Hvis selskabet lånefinansierer aktivet til 10 mio. kr. med en fast rente på 4 pct. vil selska- bet efter første år have rente- udgifter for ca. 0,4 mio. kr. Sel- skabet kan således få øget indtægtsrammen svarende til deres afholdte omkostninger i det første år og dermed ca. 4,5 mio. kr. over aktivets levetid, idet finansieringsomkostninger også er omfattet pristalskorrek- tion og effektiviseringskrav.

¹ 35 pct. af omkostningsindeks for anlæg (BYG 61, undergruppen »Jordarbejde mv.«), 15 pct. af omkostningsindeks for anlæg (BYG 61, undergruppen »Asfaltarbejde.«), 30 pct. af byggeomkostningsindeks for boliger (BYG 42) og 20 pct. af et simpelt gennemsnit af prisindeks for indenlandsk vareforsyning (PRIS 1115, undergruppe »Væskepumper også med målere; væskeelevatore« samt »Haner, ventiler og lignende tilbehør til rørledninger, kedler, kar o.l.«).